
Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Zapolicach

Pracownicy w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Zapolicach, podejmując działania dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie, traktują go z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach, jakiegokolwiek formy przemocy wobec małoletnich. Pracownicy realizując powyższe działania, postępują w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560.);
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2023 r. poz. 535).

Rozdział 1

Podstawowe terminy

§ 1

Ilekcroć w Standardach jest mowa o:

1. GOKiS – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach;
2. Dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach;
3. Pracownikowi – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusza i stażystę w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Zapolicach;
4. Usługobiorcy – należy przez to rozumieć osoby współpracujące z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Zapolicach w ramach realizacji zajęć z osobami małoletnimi.
5. Małoletnim – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
6. Opiekunie małoletniego – należy przez to rozumieć każdą osobę uprawnioną do reprezentowania małoletniego, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego;
7. Zgody opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców lub opiekuna prawnego małoletniego;
8. Krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechywanie. Krzywdzeniem jest:

- 1) przemoc fizyczna – to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała skutkiem, której mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia,
 - 2) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - 3) przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
 - 4) przemoc ekonomiczna – to niezapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju małoletniego, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom,
 - 5) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
9. Danych osobowych małoletniego – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem

§ 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym usługobiorcy pracujący na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy oraz były bezpieczne dla małoletnich.
2. Każdy pracownik/współpracownik przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków podlega weryfikacji w sposób określony w zasadach rekrutacji.
3. Poza wykonaniem obowiązków określonych w procedurze rekrutacji Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach dokonuje sprawdzenia figurowania pracownika/współpracownika w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym.
4. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach zobowiązuje wszystkich pracowników i współpracowników do zapoznania się z niniejszym dokumentem i przestrzegania go pod rygorem zakończenia stosunku prawnego łączącego Gminny Ośrodek Kultury i Sportu z tą osobą. Wobec pracowników niniejszy dokument stanowi część regulaminu pracy.
5. W przypadku korzystania z usług podmiotów trzecich celem organizowania zajęć dla małoletnich Gminny Ośrodek Kultury i Sportu wymaga, aby podmiot ten zaakceptował niniejszy dokument i zobowiązał się (w tym własnych pracowników i współpracowników

delegowanych do wykonywania zadań na rzecz Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach) do przestrzegania jego zapisów, w szczególności weryfikował niekaralność pracowników podejmujących się działań z małoletnimi.

§ 3

1. Zasady bezpiecznej relacji personelu z małoletnimi:

1) podstawowym celem wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec nich w jakiegokolwiek formie;

2) zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, usługobiorców, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

2. Pracownik zobowiązany jest do utrzymania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego relacja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

3. Pracownik w kontakcie z małoletnimi:

1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do małoletnich z szacunkiem;

2) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielić im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;

3) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;

4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);

5) nie ujawnia wrażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawnienia jego wizerunku.

4. Pracownikowi nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.

5. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.

6. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.

7. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych małoletniego.

§ 4

Pracownikowi bezwzględnie zabrania się:

1) nawiązywać relacji seksualnych z małoletnim;

2) składać małoletnim propozycje o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;

3) proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (np. narkotyków, dopalaczy).

§ 5

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia małoletnim stosownej pomocy w sytuacjach, kiedy poczuje się niekomfortowo.
2. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z zasadami i procedurami.
3. W przypadku kiedy występuje podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów, pracownik jest zobligowany do poinformowania dyrektora.

§ 6

1. Niedozwolone jest każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego.
2. Do przemocowych zachowań zaliczyć można np. popychanie, bicie, szturchanie itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być:
 - 1) niejawny;
 - 2) ukrywany;
 - 3) wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją;
 - 4) wynikać z relacji władzy.
5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim, np. podczas zabaw grupowych, warsztatów. W czynnościach pielęgnacyjnych i higienicznych związanych z pomaganiem małoletniemu w ubieraniu się, korzystaniu z toalety, pracownikowi powinna asystować druga osoba.

§ 7

1. Kontakt pracowników z małoletnimi użytkownikami Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie ich obowiązków.
2. Zabronione jest zapraszanie małoletnich do miejsca zamieszkania pracownika, spotykanie się z nimi poza godzinami pracy, utrzymywanie kontaktów z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji.
3. Jeśli zachodzi konieczność nawiązania kontaktu poza godzinami pracy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach, właściwą formą komunikacji są służbowe kanały (telefon, e-mail). O tym fakcie pracownik jest zobowiązany poinformować dyrektora, a opiekunowie małoletniego muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie prawni są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców oraz opiekunów.

Rozdział 3

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.

§ 8

Pracownicy, w ramach wykonywanych obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich takie jak:

- 1) małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- 2) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze, itp.;
- 3) małoletni żebrze – jest głodny;
- 4) małoletni nie ma np. odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 5) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
- 6) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
- 7) małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 8) małoletni boi się rodzica/opiekuna prawnego, boi się powrotu do domu;
- 9) małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 10) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłymi;
- 11) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 12) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza itp.;
- 13) małoletni mówi o przemocy.

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub inną osobę

§ 9

1. Pracownik który podejrzewa, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osobę dorosłą, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie.
2. Interwencja dotycząca podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia prowadzona jest przez osoby wyznaczone przez dyrektora do monitorowania Standardów Ochrony Małoletnich.
3. W przypadku krzywdzenia ze strony osób monitorujących Standardy Ochrony Małoletnich, interwencję prowadzi inna osoba, wyznaczona przez dyrektora.
4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa w sytuacji, gdy małoletni jest uczestnikiem zajęć organizowanych w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Zapolicach, pracownik niezwłocznie informuje o swoich spostrzeżeniach wychowawcę lub opiekuna tego małoletniego.

5. W przypadku, jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie małoletniego jest opiekun, wyznaczona osoba lub dyrektor powiadamia odpowiednie służby, np. Policję, Sąd Rejonowy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, „Niebieską Linie”, itp.
6. W przypadku krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, informowany jest dyrektor, który natychmiast odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez pracownika Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach, potwierdziły się na drodze podjętych procedur i pracownik jest podejrzany o znęcanie się fizyczne, psychiczne, wykorzystywanie seksualne lub inne przestępstwo na szkodę małoletniego, dyrektor zgłasza na policję lub do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
8. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego korzystającego z oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach, np. na zajęciach grupowych, pracownik powiadamia o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych.
9. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili rodzice/opiekunowie prawni, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców/opiekunów prawnych na piśmie.
10. Podejrzenie krzywdzenia może zgłosić każdy członek personelu, niezależnie od miejsca w strukturze organizacyjnej i typu umowy łączącej go z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Zapolicach.

§ 10

1. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
2. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997.
3. Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
4. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego oraz z przebiegu każdej interwencji należy sporządzić Kartę Interwencji.

Rozdział 5

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

§ 11

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

(ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) pracownik ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) pracownik jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych małoletniego tylko w zakresie określonym przez prawo.

Rozdział 6

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 12

1. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony jego dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku każdego małoletniego.
2. Pracownikowi/współpracownikowi Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego) przebywającego na terenie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.

§ 13

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach dba o bezpieczeństwo wizerunku dzieci poprzez:

- 1) Pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych przed publikacją zdjęcia/nagrania w kanałach komunikacji Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach.
W treści zgody będą zamieszczone informacje dotyczące m.in. do czego Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach wykorzysta zdjęcia i jak będą przechowywane dane.
- 2) Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi małoletniego z imienia i nazwiska.
- 3) Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań małoletnich poprzez przyjęcie zasad:
 - a) sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla małoletniego poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - b) zdjęcia/nagrania powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez małoletnich i w miarę możliwości przedstawiać małoletnich w grupie.

§ 14

Rejestrowanie wizerunku małoletniego do użytku Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach.

W sytuacjach, w których Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach rejestruje wizerunek małoletniego do własnego użytku, deklaruje że:

- 1) Małoletni i rodzice/opiekunowie prawni zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane;
- 2) Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta na piśmie;
- 3) Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub operatorowi kamery) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach zadba o bezpieczeństwo małoletnich poprzez:
 - a) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - b) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z małoletnimi bez nadzoru pracownika naszej instytucji.
- 4) Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych nie jest potrzebna.

§ 15

Zasady, w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku małoletniego.

1. Jeśli rodzic/opiekun prawny nie wyrazi zgody na utrwalenie wizerunku małoletniego, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach będzie respektować te decyzje.
2. W sytuacji nie wyrażenia zgody, ustalony zostanie sposób, w jaki osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować małoletniego, aby nie utrzymywać jego wizerunku na zdjęciach.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

§ 16

1. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zapolicach, zapewniając dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instalowane i aktualizowane jest oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach dostęp małoletniego do Internetu możliwy jest:
 - 1) bez nadzoru pracownika lub współpracownika na przeznaczonych do tego komputerach;
 - 2) za pomocą własnego urządzenia użytkownika przez sieć Wi-Fi.
3. Osoba odpowiedzialna za sieć komputerową i dostęp do Internetu nie rzadziej niż raz w miesiącu sprawdza czy na komputerach z dostępem dla użytkowników nie znajdują się niebezpieczne treści.
4. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownik Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach niezwłocznie zgłasza problem

przełożonemu, rodzicom lub opiekunom osoby małoletniej, a jeśli zachodzi potrzeba powiadamia właściwe instytucje.

Rozdział 8

Monitoring stosowania Standardów

§ 17

1. Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach wyznacza osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich w instytucji.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały ich naruszenia i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Osoby, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają wśród pracowników Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach raz na 2 lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów.
4. Na podstawie ankiet, osoby o których mowa w ust. 1 sporządzają raport z monitoringu i przekazują go dyrektorowi Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach.
5. Raport stanowi podstawę do wprowadzenia zmian w Standardach Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Zapolicach.

Rozdział 9

Zapisy końcowe

§ 18

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników, małoletnich oraz ich rodziców/opiekunów prawnych.
3. Na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach udostępniona jest wersja tego dokumentu opracowana w formie elektronicznej.